Dosarul nr. 3-3726/2023
2-23184780-12-3-22122023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

14.05.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Rîşcani)
Instanța compusă din :
Preşedintele şedinţei, judecător specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ Igor Barbacaru
Grefier Versavia Șumilin

examinând în ședință publică, acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Igor Colodrovschi împotriva Consiliului pentru Egalitate, persoane terțe : Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Afacerilor Interne al RM, cu privire la anularea actului administrativ, obligarea emiterii actului administrativ favorabil,

a c o n s t a t a t :

La 22.12.2023, s-a adresat la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului pentru Egalitate, persoane terțe : Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Afacerilor Interne al RM, solicitând :

- Anularea deciziei Consiliului pentru egalitate nr.212/2022 din 15.11.2023 ca fiind ilegală şi neîntemiată;
- Obligarea Consiliului pentru egalitate să emită un act administrativ individual favorabil pentru Colodrovschi Igor cu privire la constatarea discriminării directe pe criteriu de sex şi statut social în acces la serviciile de protecţie socială, manifestată prin refuzul CNAS să includă în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului acordat în conformitate cu art.126 Codul muncii;
- Obligarea Consiliului pentru egalitate să examineze în fond pretinsa discriminare indirectă pe criteriu de sex.

În motivarea cererii reclamantul a invocat următoarele : la 15.11.2023 Consiliul pentru egalitate, examinând plângerea reclamantului privind pretinsa discriminare la serviciile de protecţie socială pe criteriu de sex şi statut social, a emis decizia pe cauza nr.22/212 potrivit căreia a decis că faptele expuse de către reclamant nu constituie discriminare directă pe criteriu de sex şi statut social la serviciile de protecţie socială, iar pretenţiile de discriminare indirectă pe criteriu de sex au fost declarate inadmisibile, decizia fiind cu drept de contestare în decurs de 30 de zile de la data comunicării, direct la Judecătoria Chişinău, sediul Râscani, fără respectarea procedurii prealabile.

Prin scrisoarea de însoţire nr.03/1614 din 28.11.2023, pârâtul a remis decizia emisă în adresa avocatei Doina Ioana Străisteanu, care a fost recepţionată prin intermediul poştei la 30.11.2023.

Prin urmare, în corespundere cu prevederile p.65 din Legea nr.298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate, decizia Consiliului poate fi contestată direct în instanţa de judecată, fără

respectarea procedurii prealabile.

Corespunzător prezenta cerere de chemare în judecată privind contestarea actului administrativ se prescrie în interiorul termenului de 30 de zile de la data comunicării actului administrativ statuat în conformitate cu prevederile art.209 alin.(1), lit.b) Cod administrativ.

În contextul celor expuse, prezenta cerere de chemare în judecată întruneşte condiţiile de admisibilitate pentru examinareacauzei în fond.

Făcând cunoştinţă cu decizia pârâtului, raportată la circumstanţele de fapt şi de drept ale speţei, reclamantul îşi exprimă dezacordul cu aceasta invocînd că aceasta a fost emisă cu încălcări grave ale dreptului material şi procedural, nefiind elucidate, examinate complet, obiectiv şi sub toate aspectele toate circumstanţele importante pentru emiterea unei decizii legale şi întemeiate, precum şi faptele constatate nu au fost confirmate prin dovezi materiale, iar întru justificarea acestor afirmaţii invocă următoarele argumente şi dovezi după cum urmează.

Circumstanţele cauzei.

Prin ordinul şefului Inspectoratul General al Poliţiei al MAI nr.463 ef. din 25.08.2022, în temeiul art.38 alin.(1), lit.c) din Legea nr.288/2016 *(după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie)* a fost încetat raportul de muncă al reclamantului începând cu 29.08.2022. Totodată, la data eliberării reclamantului, IGP a eliberat acestuia certificatul nr.34/3-32320 din 29.08.2022 potrivit căruia se confirmă că la data încetării raportului de muncă, adică la data de 29.08.2022, vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13, lit.a) din Legea nr. 1544/1993 a constituit 25 ani, 01 luni şi 15 zile. Certificatul fiind eliberat pentru prezentare la CNAS pentru stabilirea pensiei.

La 03.10.2022, reclamantul s-a adresat cu cerere către CTAS Botanica privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în corespundere cu prevederile Legii nr. 1544 din 23.06.1993, fiind anexate toate actele solicitate de către CTAS Botanica, inclusiv ordinul de eliberare şi certificatul menţionat mai sus, aceasta fiind înregistrată cu nr.94/2022/6807.

La 21.11.2022, a recepţionat răspunsul CTAS Botanica cu numărul 5890 din 26.10.2022 potrivit căruia a fost emisă decizia nr.94/2022/52823 de respingere a cererii pentru stabilirea pensiei, deoarece nu îndeplineşte condiţia privind vechimea în serviciu necesară de cel puţin 25 ani. Totodată CTAS Botanica a menţionat că la data eliberării, vechimea în serviciu confirmată constituie 19 ani, 01 luni şi 06 zile, calculate având la bază perioadele de activitate : 14.07.1997 - 12.02.2012, 10.02.2015 - 20.02.2017 şi 01.03.2020-29.08.2022.

Nefiind deacord cu decizia CTAS Botanica, la 23.11.2022 aceasta a fost contestată cu cerere prealabilă la Casa Naţională de Asigurări Sociale în calitate de autoritate ierarhic superioară, fiind înregistrată cu nr.C-2340/22 din 23.11.2022 care, prin răspunsul nr.2340/22 din 05.12.2022 a informat că cererea prealabilă este respinsă ca fiind neîntemeiată. Motivul respingerii cererii prealabile a fost neincluderea în vechimea în muncă perioada aflării în concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 până la 6 ani (în vigoare la data acordării), acordat în corespundere cu prevederile art.126 Codul muncii.

La 24.11.2022, reclamantul a sesizat pîrîtul invocînd că prin decizia de refuz privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă a fost supus unui tratament discriminatoriu de către CNAS pe criteriu de statut social şi ulterior pe criteriu de sex, fiindu-i restricţionat accesul la serviciile de protecţie socială.

În susţinerea argumentelor expuse reclamantul a indicat iniţial că în calitate de criteriu protejat de lege, care de altfel este o condiţie obligatorie pentru a considera un tratament discriminatoriu, este statutul social. Acest criteriu derivă din faptul că la data încetării raportului de serviciu a reclamantului în cadrul

IGP al MAI, fiind eliberat în corespundere cu prevederile art.38 alin.(1) lit.c) din Legea nr.288/2016, adică după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie, acesta s-a aflat în condiţii similare cu altă persoană comparabilă care la fel şi-a încetat raportul de serviciu în temeiul aceluiaşi articol din Legea 288/2016, care la fel ca reclamantul a beneficiat în temeiul art.126 Codul muncii de concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani, perioadă pe care CNAS însă în acest caz nu a refuzat să o ia în considerare la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei. Prin urmare constatarea şi argumentul pîrtului expus în p.5.9 din decizia contestată precum că în privinţa persoanei comparabile a existat o hotărâre judecătorească irevocabilă, iar tratamentul nu a fost diferit nu corespunde adevărului, or în cadrul examinării plîngerii nu a fost prezentată spre cunoştinţă reclamantului o careva hotărîre judecătorească. Mai mult decît atît, în lipsa existenţei acesteia, pârâtul s-a limitat doar declarativ să menţioneze în decizia emisă fără a indica date de identificare a acesteia pentru a putea fi verificată veridicitatea constatării şi a argumentului expus.

La plîngerea adresată pîrîtului pentru examinarea pretinsei discriminări, reclamantul a anexat doar încheierea CSJ nr.3ra-1381/19 din 11.12.2019 *(cererea lui Pascaru Alexandr* vs *CNAS)* cu titlu informativ în vederea confirmării caracterului ilegal al refuzului CNAS de a lua în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani acordat în corespundere cu art.126 Codul muncii. Prin urmare acest caz indică care este practica judiciară a Curţii Supreme de Justiţie din RM.

Ulterior, în procesul examinării plângerii, la 19.01.2023, devenind cunoscut reclamantului un alt caz similar cu cel a reclamantului şi anume stabilirea pensiei pentru vechime în muncă dnei Mereuţă Angela *****, căreia la fel în lipsa unei hotărâri judecătoreşti, în 2018 CNAS ia acceptat în calculul vechimii în munca specială perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani acordat în perioada activităţii în cadrul Academiei de Poliţie „Ştefan cel Mare" a MAI, care a fost şi ultimul loc de serviciu în cadrul MAI, reclamantul a sesizat pârâtul invocând deja şi tratamentul discriminatoriu pe bază de sex, care în cumul cu toate circumstanţele indicau deja că reclamantul este supus unei forme grave de discriminare, identificând ca elemente : autoritatea publică, două forme de discriminare (statut social şi sex) şi discriminare exercitată de mai mulţi funcţionari publici ai CNAS.

În contextul examinării plângerii, pârâtul a comunicat şi remis spre cunoştinţă reclamantului poziţia CNAS nr.C-2519/22 din 29.12.2022 aferent plîngerii iniţiale şi nr.3746 din 20.03.2023 aferent plângerii suplimentare, la care reclamantul a prezentat opinii şi a formulat mai multe solicitări suplimentare faţă de pârât aferent intervenirii în procesul de administrare a suportului material probatoriu suplimentar şi necesar de relevant pentru examinarea completă, obiectivă şi sub toate aspectele a tuturor circumstanţelor importante, deoarece reclamantul a invocat imposibilitatea prezentării acestora pe motiv că sunt date cu caracter personal şi autorităţile vizate refuză prezentarea acestora.

La caz, avînd în vedere că CNAS a refuzat şi pârâtului prezentarea dosarelor de pensionare a persoanelor menţionate invocând protecţia datelor cu caracter personal, la 22.03.2023 reclamantul a solicitat pârâtului să interpeleze Academia de Poliţie sau MAI în vederea identificării circumstanţelor privind acordarea concediilor suplimentare neplătite pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani persoanelor menţionate cu prezentarea actelor confirmative, fapt ce ar fi contribuit semnificativ la examinarea completă şi obiectivă şi sub toate aspectele a tuturor circumstanţelor importante ale cauzei, care însă, cu regret din motive necunoscute nu s-a realizat, iar pârâtul s-a limitat doar la declaraţiile CNAS, limitându-i astfel reclamantului dreptul la un proces echitabil.

La 13.07.2023, reprezentanta reclamantului a solicitat constatarea discriminării indirecte pe criteriu

de sex în acces la serviciile de protecţie socială, solicitare pe care pârâtul a declarat-o inadmisibilă pe motiv că faptele invocate nu caracterizează cumulativ elementele formei de discriminare.

Este de remarcat că şi în acest capăt de cerere pârâtul nu s-a „oboist" să examineze toate aspectele complet şi obiectiv ale discriminării indirecte pe bază de sex.

Astfel, potrivit art.2 din Legea 121/2012, discriminare indirectă *este definită drept* orice prevedere, acţiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane faţă de o altă persoană în baza criteriilor protejate, în afară de cazul în care acea prevedere, acţiune$_s$ criteriu sau practică se justifică în mod obiectiv şi rezonabil, printr-un scop legitim şi dacă mijloacele de atingere a acelui scop sînt proporţionale, adecvate şi necesare;

Prin urmare, reieşind din definiţia menţionată, faptele invocate lejer caracterizează cumulativ elementele discriminării indirecte pe bază de sex pe care pârâtul le-a ignorat după cum urmează :

a) existenţa unei reguli, unui criteriu sau unei practici aparent neuter : la caz este vorba despre acceptarea perioadei de aflare în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani în calculul vechimii pentru stabilirea pensiei dnei Mereuţă Angela.

b) care dezavantajează o persoană faţă de alta : reclamantul nu poate beneficia şi el de includerea în calculul vechimii pentru pensie perioada aflării sale în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vârstă de la 3 la 6 ani, acordat în temeiul aceleaşi norme legale, fiind lipsit astfel de dreptul de a beneficia de pensie pentruvechime în muncă.

c) pe baza unui criteriu protejat : în speţă criteriu protejat este sexul, or reclamantul este bărbat iar dna Mereuţă Angela este femeie.

În situaţia discriminării indirecte pe bază de sex, pârâtul a indicat în p.5.16 că reclamantul trebuie să prezinte fapte şi eventuale probe care susţin plângerea, respectiv să instituie prezumţia existenţei unui fapt de discriminare, ignorând la fel solicitarea prin care reclamantul a intervenit către pârât cu demers în vederea administrării suportului probatoriu. La caz reclamantului i-a fost refuzat prezentarea informaţiei, fiind necesar să se adreseze atît organului ierarhic superior al CNAS cît şi în instanţa de judecată cu acţiune privind accesul la informaţie, or pârâtul nu a intervenit în virtutea competenţelor stabilite să administreze toată informaţia relevantă cazului.

Corespunzător, în situaţia în care pârâtul ar fi intervenit în administrarea probatoriului solicitat de către reclamant, pretinsa discriminare indirectă pe bază de sex ar fi întrunit condiţiile de admisibilitate, urmând a fi examinat şi fondul pretinsei discriminări indirecte pe bază de sex.

Consideră reclamantul că argumentele pârâtului expuse în p.5.11 şi 5.12 privind interpretarea prevederilor normative aferent calculului vechimii în muncă şi suspendarea contractului de muncă nu ţin de competenţa pârâtului, iar reiterarea argumentelor expuse de către CNAS şi ne verificarea acestora cu materialele cazei în special menţionarea faptului că reclamantul şi-a reluat activitatea în cadrul IGP la 01.03.2020 indică cert o poziţie părtinitoare a pârâtului în procesul de examinare a plângerii şi o loialitate faţă de autorităţile statului. Critic urmează a fi apreciate argumentele şi poziţia pârâtului în partea în care în lipsa unui act administrativ sau unui acord la contractul individual de muncă care ar confirma juridic suspendarea contractului de muncă, pârâtul a calificat relaţiile de muncă ale reclamantului ca fiind suspendate.

Lipsa de obiectivitate din partea pârâtului în procesul examinării plângerii privind discriminarea se justifică şi prin ignorarea de către acesta a constatărilor şi recomandărilor Ombudsmanului cu nr. 04-2/4-901 din 13.04.2023 adresate Prim- ministrului Republicii Moldova în care se atestă cazuri de interpretare eronată şi aplicare neuniformă de către organul de asigurări sociale a legislţiei. Adresarea Ombudsmanului este o dovadă suplimentară a faptului că pârâtul urma să examineze multilateral

plângerea reclamantului şi să administreze toate actele relevante speţei pentru a realiza o cercetare sub toate aspectele pentru a emite o decizie obiectivă şi întemeiată legal.

Astfel, în contextul celor expuse, reclamantul relevă că plângerea adresată pârâtului a fost examinată cu încălcarea principiilor stabilite în p.53 din Legea nr.298/2012 cu privire la activitatea Consiliului pentru egalitate şi anume :

a) transparenţa procedurii - în p.5.9 al deciziei contestate pârâtul notează despre existenţa hotărîrilor judecătoreşti în privinţa ambelor persoane cu care reclamantul se compară, însă confirmare există doar în cazul dlui Pascaru Alexandru prezentată de către reclamant. În procesul de pregătire pentru examinare, cît şi în cadrul şedinţelor nu s-a prezentat şi nici nu s-a menţionat despre existenţa altei hotărâri judecătoreşti.

b) Celeritate - Reclamantul a sesizat pârâtul la 24.11.2023, iar decizia a fost emisă 15.11.2023. Prin urmare este vădit că de la data adresării până la emiterea deciziei a trecut aproximativ un an de zile, iar materialele cauzei relevă şi aspecte de nerespectarea a procedurii de examinare, care vor fi expuse mai detaliat mai jos.

c) inversare a sarcinii probaţiunii - conform art.15 din Legea nr. 121/2012, sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta. Contrar acestui principiu pârâtul s-a limitat doar la acceptarea declaraţiilor scrise ale CNAS fără să aibă acces fizic la actele (documentele) care justifică poziţia expusă, iar astfel reclamantul a fost limitat în administrarea probelor relevante cazului.

g) asigurare a dreptului la apărare - în procesul de examinare a plîngerii privind constatarea discriminării, reclamantul a invocat refuzul CNAS de a furniza informaţia relevantă şi a solicitat pârâtului să intervină în procesul administrării probelor în special interpelarea autorităţilor în care au activat persoanele cu care se compară reclamantul în vederea identificării faptului dacă acestea au beneficiat de concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului, însă pârâtul nu a intervenit limitîndu-se la poziţiile scrise ale CNAS. În acest sens este relevant a menţiona că CNAS a preluat competenţa de stabilire a pensiei angajaţilor MAI începând cu 2017 şi nu deţine toate informaţia relevantă, limitându-se la ceea ce i se prezintă doar, respectiv nu au fost elucidate, examinate şi clarificate toate împrejurările aferente cazului fiind îngrădit reclamantului dreptul la apărare.

Cu privire la nerespectarea procedurii de examinare a plângerii adresate este relevant de menţionat că reclamantul s-a adresat cu cerere în adresa pârâtului la 24.11.2022, iar decizia pe cauza nr.212/2022 a fost emisă la 15.11.2023. În corespundere cu prevederile art.15 din Legea nr. 121/2012 cu modificările în vigoare dela 09.02.2023 pârâtul urma să examineze plîngerea în termen de 90 de zile dar nu mai mult de 150 de zile în cazul prelungirii termenului de examinare cu 60 de zile. La materialele cauzei există acte de prelungire a termenului de examinare precum şi de suspendare a procedurii de examinare a plângerii. Astfel, la 06.04.2023 procedura de examinare a plângerii a fost suspendată în baza demersului aprobat de Preşedintele Consiliului (fila nr.181 din cauza nr.212/2022). Ulterior la 23.05.2023, în lipsa unui act de reluare a examinării plângerii, pârâtul iarăşi suspendă examinare în temeiul demersului aprobat de Preşedintele Consiliului (fila nr.231 din cauza nr.212/2022). Ulterior, la 14.08.2023, în lipsa unui act de reluare a examinării plângerii a avut loc şedinţa de audieri cu participarea tuturor părţilor interesate, după care deliberarea a durat până la 15.11.2023, prin urmare chiar dacă s-ar considera că procedura de examinare a plângerii a fost suspendată de la 06.04.2023 până la 14.08.2023, pîrîtului iau trebuit 225 de zile pentru examinarea plângerii, adică vădit cu încălcarea prevederilor art.15 din Legea nr. 121/2012.

Un alt aspect de ordin procedural nerespectat de către pârât în procesul de examinare a plângerii îl constituie şi neaplicarea pârghiilor legale aferent administrării actelor relevante în vederea clarificării

tuturor circumstanţelor cauzei în situaţia în care reclamantul a invocat imposibilitatea administrării acestora, prezentând şi dovezi în acest sens, inclusiv adresarea în instanţa de judecată.

În contextul celor expuse supra, consideră că decizia Consiliului pentru egalitate nr.212/2022 din 15.11.2023 este pasibilă de a fi anulată integral ca fiind ilegală şi neîntemeiată, aceasta fiind adoptată urmare unei examinări superficiale şi cu vicii de drept material şi procedural după cum este expus.

Subsecvent la caz sunt relevante prevederile art.23 din Codul administrativ potrivit căruia : „1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (2) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să trateze în mod egal persoanele aflate în situaţii similare. Orice diferenţă de tratament trebuie justificată în mod obiectiv".

Pârâtul - Consiliul pentru Egalitate, la data de 06.03.2024, prin intermediul cancelariei instanței a înaintat referință asupra prezentei cereri de chemare în judecată, prin care a solicitat respingerea acțiunii ca fiind neîntemeiată, în temeiul art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ (f.d. 70-74).

Persoana terță - Ministerul Afacerilor Interne al RM, la data de 23.05.2024, prin intermediul cancelariei instanței a înaintat referință asupra prezentei cereri de chemare în judecată (f.d.76).

În ședința de judecată, reclamantul Igor Colodrovschi, a solicitat admiterea acțiunii pe motivele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată.

Reprezentanții Consiliului pentru Egalitate, Casei Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Afacerilor Interne al RM, în ședința de judecată nu s-au prezentat, instanța constatând posibilă examinarea cauzei în lipsa acestuia, pe motivul citării legale.

Examinînd cererea de chemare în judecată, audiind explicaţiile părţii prezente, cercetînd probele anexate la dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, studiind normele legii aplicabile, instanţa de judecată conchide că acţiunea urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

În privința admisibilității acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

În condițiile speței, Decizia Consiliului pentru egalitate din 15.11.2023 cauza nr.212/22, constituie în sine act administrativ individual defavorabil pentru Igor Colodrovschi, pasibil controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ.

Or, conform art. 10 alin. (1) Cod Administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Art. 11 alin. (1) lit. a) Cod Administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Conform art. 17 Cod Administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Cu referire la procedura prealabilă, instanța remarcă că, asemenea gen de litigii sunt exceptate de la obligativitatea tranșării prejudiciare în conformitate cu pct. 65 al Regulamentului de activitate al Consiliului pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii aprobat prin Legea nr. 298 din 21-12-2012.

Or, regula stabilită de legiuitor este că procedura prealabilă va fi efectuată doar în cazul în care este prevăzută expres în norme legislative speciale derogatorii. Drept urmare, se conchide că procedura prealabilă este obligatorie, doar atunci când legea specială o prevede expres, cu excepțiile stabilite de art. 163 Cod administrativ

În privința termenului de contestare a actului evidențiat supra, instanța corelînd momentul recepționării de către r/reclamantului a Deciziei – 30.11.2023 (fila nr.282, 284, dos.administrativ), cu momentul înaintării acțiunii în judecată – 22.12.2023, atestă întrunirea termenilor legali de valorificare a acțiunii.

Or, conform art. 209 Cod Administrativ, (1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la : b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Din conținutul acțiunii, prin prisma cadrului legal citat, rezultă că, Igor Colodrovschi, revendică un drept subiectiv vătămat şi repercusiunile negative generate de actul administrativ individual defavorabil contestat.

În urma analizei actului administrativ contestat, precum și a contextului solicitărilor formulate de reclamant, instanța constată că acțiunea dedusă judecații este o acțiune în obligare, conform prevederilor art. 206 Cod Administrativ.

Totodată, ținând cont de localizarea sediului autorității publice care a desfășurat activitatea administrativă contestată, în virtutea art. 191 alin. (1) și art. 196 Cod Administrativ se constată competența materială și teritorială a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) în examinarea acțiunii de contencios administrativ dedusă judecății.

Prin urmare, instanța consideră că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod Administrativ, nu se regăsesc.

În privința temeiniciei acțiunii în contenciosul administrativ instanța de judecată reține următoarele.

Conform art. 2 alin. (1) și (2) Cod Administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ. Anumite aspecte ce ţin de activitatea administrativă privind domenii specifice de activitate pot fi reglementate prin norme legislative speciale derogatorii de la prevederile prezentului cod numai dacă această reglementare este absolut necesară şi nu contravine principiilor prezentului cod.

Conform art. 20 Cod Administrativ, Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform art. 21 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente trebuie să acţioneze în conformitate cu legea şi alte acte normative. (2) Exercitarea atribuţiilor legale nu poate fi contrară scopului pentru care acestea au fost reglementate.

Conform art. 22 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sînt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 23 Cod Administrativ, (1) Autorităţile publice şi instanţele de judecată competente acţionează respectînd principiul egalităţii şi nediscriminării. (3) Atît în cadrul procedurii administrative, cît şi în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligaţii pe motiv de rasă, origini familiale, sex, limbă, cetăţenie, apartenenţă etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educaţie, situaţie economică, condiţie socială.

Conform art. 189 Cod Administrativ, (1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Conform art. 194 Cod Administrativ, (1) În procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

Conform art. 206 Cod Administrativ, (1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acţiune în contestare); b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacţiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenţei sau inexistenţei unui raport juridic ori nulităţii unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Conform art. 219 Cod Administrativ, (1) Instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Materialele cauzei denotă că, la data de 24.11.2024, Igor Colodrovschi a adresat Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității, plîngere prin care a solicitat : Examinarea plîngerii conform competenţei atribuite cu asigurarea protecţiei împotriva discriminării şi asigurarea egalităţii în aplicarea legii.

În motivarea plîngerii fiind indicate următoarerele : „La 03.10.2022 m-am adresat cu cerere către CTAS Botanica privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în corespundere cu prevederile Legii nr. 1544 din 23.06.1993, fiind anexate toate actele solicitate de către CTAS Botanica, acesta fiind înregistrată cu nr.94/2022/6807.

La 21.11.2022 am recepţionat răspunsul CTAS Botanica cu numărul 5890 din 26.10.2022 potrivit căruia a fost emisă decizia nr.94/2022/52823 de respingere a cererii pentru stabilirea pensiei.

Nefiind de acord cu decizia emisă, la 23.11.2022, aceasta a fost contestată cu cerere prealabilă în adresa CNAS, cererea fiind înregistrată cu nr.C-2340/22.

Prin urmare, legalitatea deciziei contestate urmează a fi examinată în procedura prealabilă de către autoritatea ierarhic superioară şi probabil va avea continuitate şi în instanţa de judecată în procedura contenciosului administrativ.

Distinct de caracterul ilegal al actului administrativ contestat invocat în procedura prealabilă, consider şi constat cu încredere că sunt o victimă a unei situaţii de discriminare din partea CTAS Botanica în calitate de autoritate care a emis decizia de refuz în stabilirea pensiei şi a CNAS-ului cu care a fost coordonată decizia contestată în următoarele circumstanţe.

Astfel, la 29.08.2022, în corespundere cu ordinul şefului IGP nr.463 ef. din 25.08.2022 mi-a fost încetat raportul de serviciu în conformitate cu art.38, alin.(1), lit.c) din Legea nr.288/2016 *(după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie).*

În acest sens, de către IGP mi-a fost eliberat certificatul nr.34/3-32320 din 29.08.2022 spre confirmarea faptului ca la data de 29.08.2022 vechimea în muncă a constituit 25 ani, 01 luni şi 15 zile pentru prezentare către CNAS în vederea stabilirii pensiei pentru vechime în muncă.

Potrivit deciziei privind respingerea cererii în stabilirea pensiei, CTAS Botanica a identificat doar 3 perioade de activitate în instituţiile de forţă, calculând o perioada totală de 19 ani, 01 luni şi 06 zile ca vechime în muncă confirmată la data încetării raportului de serviciu.

Analizând argumentele expuse în decizie am relevat că CTAS Botanica a omis intenţionat să includă în vechimea în muncă perioadele de aflare în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani.

În acest sens ţin să menţionez că în perioada 13.02.2012 - 20.02.2020 m-am aflat în concediu parţial plătit pentru îngrijirea copilului pînă la 3 ani şi suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 la 6 ani, fără supendarea contractului de muncă. Ordinile de acordare a concediilor se anexează.

Potrivit deciziei CTAS Botanica, ultimii au inclus perioada concediului plătit pentru îngrijirea copilului pînă la 3 ani în vechimea în muncă (10.02.2015 -20.02.2017).

Este relevant de menţionat că în corespundere cu prevederile alin.(3) art. 126 Codul muncii, perioada concediului suplimentar neplătit se include în vechimea în muncă, inclusiv în vechimea în muncă specială, dacă contractul individual de muncă nu a fost suspendat conform art,78 alin.(1) lit.a).

La fel de relevant este de menţionat că prevederile art. 126 alin.(3) Codul muncii este identic cu prevederile art. 124 alin.(3) Codul muncii în partea în care este statuat că perioada aflării în concediu de îngrijire a copilului se include în vechimea în muncă, inclusiv în vechimea în muncă specială, prin urmare care a fost raţiunea că perioada concediului de îngrijire a copilului pînă la 3 ani a fost inclusă în vechimea în muncă, iar cea de la 3 la 6 ani nu a fost inclusă nu este cunoscută şi nici argumentată.

Unicul argument care poate fi invocat de către CTAS Botanica, inclusiv CNAS-ul poate fi că perioada concediului de îngrijire a copilului pînă la 3 ani se include în stagiul de cotizare, iar concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 până la 6 ani nu se include în stagiul de cotizare. Acest argument este irelevant în situaţia în cauză, iar o dovadă pertinentă în acest sens este şi cazul Pascaru Alexandr împotriva CNAS, în care potrivit încheierii CSJ nr.3ra-1381/l9 din 11.12.2019 este indicat că reclamantul este beneficiar de pensie pentru vechime în muncă şi pentru stagiu de cotizare, iar perioada aflării sale în concediu suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului pînă la vîrstă de 6 ani urmează a fi inclusă în vechimea în muncă.

Deşi precedentul judiciar ar urma să fie luat în considerare de către reprezentanţii CNAS-ului la aplicarea legii în situaţii identice pentru a evita lezarea drepturilor cetăţenilor, precum şi prejudicierea interesului public, totuşi există şi alte împrejurări care relevă şi un tratament discriminatoriu din partea reprezentanţilor CNAS în raport cu persoana mea şi anume că în situaţie analogică CNAS-ul a admis din oficiu perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului pînă la vârsta de 6 ani în calculul vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei în cazul unui angajat al Poliţiei căruia i-a fost stabilită pensia pentru vechime în muncă, acesta fiind cazul dl-lui Viorel Cemăuţeanu, iar dovada o reprezintă actele deţinute de către CNAS.

Avînd deplina convingere ca sunt o victimă a acţinilor de discriminare din partea reprezentanţilor CNAS fiind tratat diferit într-o situaţie identică, este necesar de identificat şi criteriu protejat de lege ca o condiţie obligatorie pentru a considera că tratamentul este discriminatoriu.

Astfel, deşi legislaţia identifică expres cîteva criterii protejate de lege, totuşi legislatorul a prevăzut şi alte criterii similare care pot fi identificate.

Subsecvent ţin să menţionez că toate cirsumstanţele expuse permit a identifica în calitate de alt criteriu similar *„categoria socială*", adică statutul social de beneficiar de pensie pentru vechime în muncă, acordat în corespundere cu prevederile Legii 1544/1993. La fel consider că în calitate de părinte care am îngrijit de copii până la vîrsta de 6 ani de asemena se indentifică o categorie socială faţă de care reprezentanţii CNAS-ului îmi restrînge dreptul recunoscut de lege în domeniul social. Deşi am invocat doar numele unei singure persoane în situaţie analogică cu care mă pot compara sunt sigur că există şi altele care pot fi identificate.

Circumstanţele speţei expuse mai sus relevă o situaţie care la fel necesită a fi luată în considerare şi anume faptul că autorităţile publice nu au o poziţie unică în raport cu cazul meu. Prin urmare, IGP în calitate de autoritate publică subordonată MAI-ului, constată vechimea în muncă de peste 25 de ani şi în temeiul art.49 din Legea 288/20166 înaintează către Ministerul Finanţelor solicitarea pentru a-mi fi achitată indemnizaţia unică la eliberare, pentru care condiţia obligatorie este de a avea vechimea necesară. În acest caz ţin să menţionez că această indemnizaţie am primit-o şi evident reprezintă o plată efectuată din bugetul public. O altă situaţie cu elemente similare este şi cazul calculării vechimii în muncă pentru acordarea concediului de odihnă, care pentru funcţionarii publici cu statut special din cadrul MAI este de 50 de zile dacă au vechime în muncă peste 20 de ani. (art.40 din Legea 288/2016). Prin urmare pentru ultimii ani de activitate am beneficiat de acele 50 de zile de concediu de odihnă, care la fel au fost achitate din bugetul public. Astfel, se denotă că CNAS-ul deşi la fel se bagă în bugetul public aplică legea diferit faţă de MAI şi Ministerul Finanţelor, adică două autorităţi publice îmi recunosc un drept social garantat, iar o autoritate publică nu, or reprezentanţii CNAS-ului aplică un tratament diferit faţă de funcţionarii publici cu statut special din cadrul MAI în raport cu altă categorie profesională de angajaţi în sectorul public.

Consider că circumstanţele descrise sunt suficiente pentru a iniţia o examinare a acestora, or în imposibilitatea prezentării unor acte suplimentare care dovedesc cele expuse din considerentele că aceste se deţin la CNAS, Consiliul este în drept să le solicite pentru o examinare completă, obiectivă şi sub toate aspectele a prezentei plângeri.

În eventualitatea necesităţii prezentării actelor suplimentare îmi exprim disponibilitatea prezentării acestora la prima solicitare în limita posibilităţii, precum şi să contribui active la examinarea plîngerii" (fila nr. 16-19, dos.administrativ).

La 15.11.2023, Consiliul pentru Egalitate, examinând plângerea depusă de către Igor Colodrovschi, ce vizează acțiunile Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin Decizia din aceeași dată, cauza nr. 212/22, a decis :

1. Faptele examinate la pct. 5.3 - 5.13 nu constituie discriminare directă pe criteriu şi statut social în acces la serviciile de protecţie socială.

2. Faptele examinate la pct 5.14 - 5.17 se declară inadmisibile.

3. Decizia se comunică părţilor şi va fi făcută publică pe adresa www.egalitate.md.

4. Decizia poate fi contestată, în decurs de 30 de zile de la data comunicării, direct la Judecătoria Chişinău, sediul Râşcani, situată pe adresa : mun. Chișinău, str. Kiev, 3, fără respectarea procedurii prealabile (fila nr. 288-298, dos.administrativ).

Nefiind de acord cu Decizia Consiliul pentru Egalitate din 15.11.2023, la 22.12.2023 Igor Colodrovschi a depus respectiva cerere de chemare în judecată, solicitînd : - Anularea deciziei Consiliului pentru egalitate nr.212/2022 din 15.11.2023 ca fiind ilegală şi neîntemiată; - Obligarea Consiliului pentru

egalitate să emită un act administrativ individual favorabil pentru Colodrovschi Igor cu privire la constatarea discriminării directe pe criteriu de sex şi statut social în acces la serviciile de protecţie socială, manifestată prin refuzul CNAS să includă în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului acordat în conformitate cu art.126 Codul muncii; - Obligarea Consiliului pentru egalitate să examineze în fond pretinsa discriminare indirectă pe criteriu de sex.

Efectuând controlul judiciar al conduitei pârâtului din perspectiva argumentelor reclamantului, în limitele obiectului acțiunii și cercetând din oficiu situația de fapt și de drept a cauzei deduse judecății, instanța conchide că pârâtul a acționat în limitele legale și a valorificat dreptul discreționar într-o manieră justă și în același câmp legal, raționamentele instanței regăsindu-se *infra*.

În contextul pretenţiilor deduse judecării, instanța reține că, conform art.1 alin.(1) al Legii nr.121/2012 cu privire la asigurarea egalităţii, Scopul prezentei legi este prevenirea și combaterea discriminării, precum și asigurarea egalității tuturor persoanelor aflate sub jurisdicția Republicii Moldova în sferele politică, economică, socială, culturală și alte sfere ale vieții, fără deosebire de rasă, culoare, origine națională, etnică și socială, statut social, cetățenie, limbă, religie sau convingeri, vârstă, sex, identitate de gen, statut matrimonial, orientare sexuală, dizabilitate, stare de sănătate, statut HIV, opinie, apartenență politică, avere, naștere sau orice alt criteriu.

Art.2 al Legii nr.121/2012 cu privire la asigurarea egalităţii, oferă definiția următoarelor noțiuni, *discriminare* – orice deosebire, excludere, restricție ori preferință în drepturi și libertăți, interese legitime și beneficii ale persoanei sau ale unui grup de persoane, precum și susținerea comportamentului discriminatoriu bazat pe criteriile protejate, reale sau presupuse, în afară de cazul în care acestea se justifică în mod obiectiv și rezonabil, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a acelui scop sunt proporționale, adecvate și necesare; *discriminare direct* – tratare a unei persoane în baza oricăruia dintre criteriile protejate, reale sau presupuse, în manieră mai puțin favorabilă decât tratarea altei persoane într-o situație comparabilă, în afară de cazul în care aceasta se justifică în mod obiectiv și rezonabil, printr-un scop legitim și dacă mijloacele de atingere a acelui scop sunt proporționale, adecvate și necesare; *discriminare indirectă* – orice prevedere, acţiune, criteriu sau practică aparent neutră care are drept efect dezavantajarea unei persoane faţă de o altă persoană în baza criteriilor protejate, în afară de cazul în care acea prevedere, acţiune, criteriu sau practică se justifică în mod obiectiv şi rezonabil, printr-un scop legitim şi dacă mijloacele de atingere a acelui scop sînt proporţionale, adecvate şi necesare.

Conform art. 8 al Legii nr.121/2012, (1) Este interzisă orice formă de discriminare privind accesul la următoarele servicii și privind furnizarea acestora : c) serviciile de protecție social.

Conform art. 10 al Legii nr.121/2012, Subiecţii cu atribuţii în domeniul prevenirii şi combaterii discriminării şi asigurării egalităţii sînt : a) Consiliul pentru egalitate.

Conform art. 12 al Legii nr.121/2012, (1) Consiliul are următoarele atribuţii : i) examinează plîngerile privind discriminarea.

Conform art. 13 al Legii nr.121/2012, (2) Plângerea depusă la Consiliu trebuie să conțină o descriere a încălcării dreptului persoanei, date privind momentul în care a avut loc această încălcare, faptele și eventualele dovezi care permit stabilirea prezumției existenței unei fapte de discriminare, numele și adresa persoanei care o depune, precum și datele care permit identificarea persoanei despre care se presupune că a comis fapta discriminatorie.

Conform art. 14^1 al Legii nr.121/2012, (1) Consiliul declară plângerea inadmisibilă dacă aceasta : a) nu conține fapte care permit stabilirea prezumției existenței unui fapt de discriminare; b) este depusă cu

încălcarea termenului de prescripție; c) nu este de competența Consiliului; d) are un obiect nefondat prin raportare la domeniul de aplicare a prezentei legi.

În concordanță cu dispozițiile art.15 al Legii nr.121/20212, (1) Plângerea se examinează în termen de 90 de zile, iar în cazul în care aceasta se referă la un volum complex de informații ori sunt necesare consultări suplimentare, examinarea poate fi prelungită cu cel mult 60 de zile, cu informarea părților. La examinarea plângerii, Consiliul are dreptul să solicite date și informații relevante de la orice persoană în legătură cu faptele care formează obiectul plângerii. Sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta. (2) La cererea Consiliului, persoanele juridice şi persoanele fizice au obligaţia : a) să pună la dispoziţia sa copiile actelor solicitate necesare pentru soluţionarea plîngerii; b) să ofere informaţii şi explicaţii verbale şi, după caz, scrise, în legătură cu faptele care formează obiectul plîngerii; c) să asigure sprijinul și condițiile necesare bunei desfășurări a examinării plângerii. (3) Toate datele, informaţiile şi documentele legate de acţiunile sau comportamentul discriminatoriu la care se referă plîngerea urmează să fie puse la dispoziţia Consiliului în termen de 10 zile. Neprezentarea nejustificată a informaţiilor solicitate de Consiliu se sancţionează conform legislaţiei în vigoare şi este interpretată de Consiliu în defavoarea persoanei care nu prezintă datele solicitate. (3^1) În procesul examinării plângerii sau al monitorizării modului de executare a prescripțiilor/recomandărilor, Consiliul are dreptul să efectueze vizite de documentare a faptelor care formează obiectul plângerii. Împiedicarea activității de documentare și monitorizare se sancționează conform legislației. (3^2) În procesul examinării plângerii, la cererea părților implicate sau din oficiu, persoanele interesate pot depune opinii, potrivit domeniului de competență, privind faptele care formează obiectul plângerii. (4) În urma examinării plîngerii, Consiliul adoptă o decizie motivată cu majoritatea voturilor membrilor săi. Decizia Consiliului poate include prescripții și/sau recomandări în vederea asigurării repunerii în drepturi a victimei şi a prevenirii faptelor similare pe viitor.

Instanța menționează că, prin Legea cu privire la activitatea Consiliului pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii nr. 298 din 21.12.2012, a fost aprobat Regulamentul de activitate al Consiliului pentru prevenirea şi eliminarea discriminării şi asigurarea egalităţii.

Conform pct.53 din Regulamentul enunțat, Plîngerile sînt examinate cu respectarea următoarelor principii : a) transparenţă a procedurii; b) celeritate; c) contradictorialitate; d) inversare a sarcinii probaţiunii; e) asigurare a dreptului la apărare; f) protecţie a datelor cu caracter personal; g) accesibilitate.

56. Petiţionarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte şi eventuale probe care permit stabilirea prezumției existenței unei fapte de discriminare, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare.

Cu referire la cazul dedus judecății, instanța constată că, prin decizia nr. 212/22 din 15.11.2023, autoritatea publică pârâtă - Consiliul pentru egalitate, a decis : 1. Faptele examinate la pct. 5.3 - 5.13 nu constituie discriminare directă pe criteriu şi statut social în acces la serviciile de protecţie socială. 2. Faptele examinate la pct 5.14 - 5.17 se declară inadmisibile, decizia în cauză fiind contestată prin prezenta acțiune.

Instanța învederează că, Consiliului îi revine obligația de a examina în fond doar acele fapte care pot fi încadrate într-o formă de discriminare, prevăzută de art. 2 din Legea cu privire la asigurarea egalității nr. 121/2012.

În aceiași ordine de idei, instanța ține să precizeze că, potrivit pct. 56 din Regulamentul de activitate al Consiliului pentru egalitate, aprobat prin Legea nr. 298/2012, Petiţionarul sau, după caz, persoana interesată trebuie să prezinte fapte şi eventuale probe care permit stabilirea prezumției existenței

unei fapte de discriminare, iar reclamatului îi revine sarcina de a proba că faptele nu constituie discriminare.

Instanţa menţionează că, prin prisma Codului administrativ, legalitatea şi respectiv opusul ilegalitatea actului administrativ se apreciază prin analiza a două elemente, cel material şi cel formal. Elementul formal implică analiza respectării elementelor de formă : competenţă, termeni, elemente de formă a actului administrativ. Elementul material implică analiza de fond corespunderea şi/sau nu a actului administrativ analizat prevederilor legale specifice domeniului de reglementare.

Analizând prevederile legale, raportîndu-le la circumstanţele speţei, instanţa indică despre legalitatea actului administrativ contestat, din următoarele considerente.

Instanța constată că, în susținerea plîngerii și respectiv a acțiunii de contencios administrativ, reclamantul invocă că, prin ordinul şefului IGP al MAI nr.463 ef. din 25.08.2022, în temeiul art.38 alin.(1), lit.c) din Legea nr.288/2016 *(după acumularea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie)* a fost încetat raportul de muncă începând cu 29.08.2022, la data eliberării IGP a eliberat certificatul nr.34/3-32320 din 29.08.2022 potrivit căruia se confirmă că la data încetării raportului de muncă - 29.08.2022, vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei în conformitate cu art.13, lit.a) din Legea nr. 1544/1993 a constituit 25 ani, 01 luni şi 15 zile. La 03.10.2022, s-a adresat cu cerere către CTAS Botanica privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă în corespundere cu prevederile Legii nr. 1544 din 23.06.1993, fiind anexate toate actele solicitate de către CTAS Botanica, inclusiv ordinul de eliberare şi certificatul menţionat mai sus. La 21.11.2022, a recepţionat răspunsul CTAS Botanica cu numărul 5890 din 26.10.2022 potrivit căruia a fost emisă decizia nr.94/2022/52823 de respingere a cererii pentru stabilirea pensiei, deoarece nu îndeplinește condiţia privind vechimea în serviciu necesară de cel puţin 25 ani. Totodată CTAS a menţionat că la data eliberării, vechimea în serviciu confirmată constituie 19 ani, 01 luni şi 06 zile, calculate având la bază perioadele de activitate : 14.07.1997 - 12.02.2012, 10.02.2015 - 20.02.2017 şi 01.03.2020-29.08.2022. La 23.11.2022, decizia CTAS Botanica a fost contestată cu cerere prealabilă la CNAS care, prin răspunsul nr.2340/22 din 05.12.2022 a informat că cererea prealabilă este respinsă ca fiind neîntemeiată. Motivul respingerii cererii prealabile a fost neincluderea în vechimea în muncă perioada aflării în concediul suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului în vîrstă de la 3 până la 6 ani (în vigoare la data acordării), acordat în corespundere cu prevederile art.126 Codul muncii.

Respectiv în opinia reclamantului, prin decizia de refuz privind stabilirea pensiei pentru vechime în muncă a fost supus unui tratament discriminatoriu de către CNAS pe criteriu de statut social şi ulterior pe criteriu de sex, fiindu-i restricţionat accesul la serviciile de protecţie socială.

Este de menționat că, pentru ca opinia să fie acceptată drept criteriu protejat în sensul Legii cu privire la asigurarea egalităţii nr. 121/2012, aceasta trebuie să exprime un set de valori, bazate pe principiile democraţiei şi drepturile omului, însoţită de o fermă putere de convingere şi bine argumentată, care vizează un subiect de interes public şi care devine parte din identitatea celui ce o expune şi îl diferenţiază de ceilalţi în societate.

Simplul dezacord sau nemulţumire a persoanei cu soluția Casei Naționale de Asigurări Sociale, nu poate fi considerat ca un set de valori şi de interes public, şi nu poate fi reţinut ca opinie în sensul Legii cu privire la asigurarea egalităţii nr. 121/2012.

Referitor la argumentul reclamantului în partea ce ține de nerespectarea de către Consiliu a procedurii de soluționare a plîngerii, instanța reține următoarele :

Conform art.15 al Legii nr.121/2012, (1) Plângerea se examinează în termen de 90 de zile, iar în cazul în care aceasta se referă la un volum complex de informații ori sunt necesare consultări

suplimentare, examinarea poate fi prelungită cu cel mult 60 de zile, cu informarea părților. La examinarea plângerii, Consiliul are dreptul să solicite date și informații relevante de la orice persoană în legătură cu faptele care formează obiectul plângerii. Sarcina de a proba că fapta în cauză nu constituie o discriminare revine persoanelor despre care se presupune că au comis fapta.

Conform art.60 Cod Administrativ, (1) Termenul general în care o procedură administrativă trebuie finalizată este de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. (2) Termenul general curge de la : c) data înregistrării cererii complete, după caz cu toate actele necesare, sau de la data la care petiția a fost transferată autorității publice competente. Dacă cererea nu este completă, autoritatea publică propune petiționarului să prezinte actele lipsă și stabilește un termen în acest sens.

Conform art.81 Cod Administrativ, (1) În cazul în care actul administrativ individual al autorității publice depinde de un act, o operațiune preliminară sau de un raport juridic care trebuie constatat de o altă autoritate publică ori formează obiectul unei alte proceduri administrative sau judiciare pendinte, autoritatea publica suspendă procedura administrativă pînă la emiterea actului administrativ respectiv, efectuarea operațiunii administrative respective sau pînă la emiterea unei hotărîri judecătorești definitive. (2) Dacă în cadrul unei proceduri administrative actul administrativ individual depinde de un act sau o operațiune a unui participant, autoritatea publică suspendă procedura administrativă pentru un termen rezonabil. Suspendarea repetată se admite numai dacă are la bază un motiv care nu putea fi prevăzut la prima suspendare. (3) Suspendarea se comunică participantului de către autoritatea publică/ persoana care conduce procedura. (4) Pe perioada suspendării procedurii administrative termenul prevăzut la art. 60 alin. (1) nu curge.

La caz se atestă că, plîngerea reclamantului Igor Colodrovschi a fost adresată Consiliului de egalitate la data de 24.11.2022 (fila nr.14-19, dos. administrativ), ulterior la 21.12.2022 (fila nr. 28-38, dos. administrativ), 19.01.2023 (fila nr. 124-126, dos. administrativ), 20.02.2023 (fila nr. 136-137, dos. administrativ), 10.05.2023 (fila nr. 201-206, dos. administrativ), 13.07.2023 (fila nr. 244-260, dos. administrativ) Consiliul a înregistrat actele parvenite în completarea plîngerii.

La 13.07.2023, reclamantul Igor Colodrovschi reprezentat de avocatul Doina Ioana Străisteanu a expediat în adresa pîrîtului poziţia concretizată pe marginea plîngerii (fila nr. 260, dos. administrativ), dată de la care și urmează a fi calculat termenul de soluționare a plîngerii/cererii în conformitate cu prevederile art. 60 alin (2) lit. c) Cod Administrativ.

De asemenea, dosarul administrativ denotă că, prin demersurile membrului raportor din 06.12.2022 (fila nr. 27, dos. administrativ), 05.01.2023 (fila nr. 123, dos. administrativ), 20.02.2023 (fila nr. 138, dos. administrativ), termenul de examinare a plângerii a fost prelungit, fapt despre care a fost informat reclamantul, (fila nr. 23-22, 119-120, 139-141, dos.administrativ).

Tot aici este menționat că, prin demersul membrului raportor din 06.04.2023 (fila nr. 181, dos. administrativ), în baza art. 81 alin. (1) Cod administrativ, procedura administrativă a fost suspendată, până la următoarea şedinţă de audieri – 23.05.2023, consiliul suspendînd procedura administrativă, acordând un termen reclamantului pentru prezentarea materialelor care să confirme admiterea cererii de renunţare la acţiune de către instanţa de judecată, în acest sens fiind informaţi participanţii la procedura administrativă (fila nr.176-180, dos. administrativ).

Ulterior, la 17.05.2023, r/reclamantului solicitînd suspendarea procedurii administrative pe motivul necesității atragerii Ministerului Afacerilor Interne în calitate de terţ şi prezentării informațiilor suplimentare (fila nr.215, dos. administrativ), procedura administrativă pe cauza nr. 212/22 a fost iarăşi suspendată, până la recepţionarea informaţiilor suplimentare necesare pentru organizarea unei noi şedinţe de audieri, motiv din care şedinţa stabilită pentru 23.05.2023 nu a fost desfăşurată. Despre respectivele

operaţiuni au fost informaţi participanţii la procedura administrativă (fila nr.225-230, dos. administrativ), următoarea şedinţa de audieri fiind fixată pentru 14.08.2023 (fila nr. 262-269, dos. administrativ).

Astfel se constată că, procedura administrativă a fost efectuată şi respectiv finalizată în termenul legal.

În partea ce ține de argumentul reclamantului precum că Consiliul nu a examinat toate aspectele în partea ce a vizat pretinsa discriminare indirectă pe criteriu de sex, fapt ce a dus la declararea plângerii inadmisibile, instanța reține că pentru a institui prezumţia discriminării indirecte, faptele invocate urmau să caracterizeze cumulativ următoarele elemente : existenţa unei reguli, unui criteriu sau a unei practici aparent neutre (cerinţă care se aplică tuturor), care dezavantajează anumite personae, pe baza unui criteriu protejat. Or, Consiliul poate să examineze doar faptele care pot fi încadrate într-o formă de discriminare, prevăzută de art. 2 din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalităţii şi care nu cad sub incidenţa situaţiilor de restituire indicate de art. 14 alin. (1) şi inadmisibilitate specificate de art. 141^1 alin. (1) din Legea nr. 121/2012 cu privire la asigurarea egalităţii.

Reclamantul atît în cadrul procedurii administrative cît și nici în cadrul examinării cauzei de către instanța de judecată, nu a prezentat careva practică aparent neutră, aplicabilă tuturor, care ar avea drept efect dezavantajarea unei persoane/grup de persoane pe baza unui criteriu protejat. La caz, obiectul se referă la includerea în vechimea de muncă specială a perioadei concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului de la 3 la 6 ani şi nu la numărul de bărbaţi sau femei care beneficiază de concediul de îngrijire a copilului.

De asemenea, Consiliul nu a putut reţine nici aplicabilitatea criteriul de sex invocat, or eventuale dovezi nu au fost prezentate. Mai mult, reamintim că în debutul şedinţei de audiere pe cauza nr. 212/22 reprezentantul reclamatei (terţului CNAS) a comunicat că la calcularea vechimii în muncă specială, perioada pentru îngrijirea copiilor de la 3 la 6 ani, nu se include la nimeni

Or, tratamentul discriminatoriu pe criteriu de sex reprezintă orice diferență de tratament, excludere, restricție sau preferință bazată pe sexul unei persoane (feminin sau masculin), care are ca scop sau efect limitarea sau anularea recunoașterii, exercitării sau accesului la drepturi și libertăți fundamentale, în condiții de egalitate, ceea ce în speță nu se atestă.

Prin urmare, atestă a fi corectă concluzia Consiliul că plîngerea în partea privind invocarea discriminării indirecte pe criteriul de sex în acces la serviciile de protecţie socială nu conţine fapte care ar permite stabilirea prezumţiei existenţei unui fapt de discriminare.

Referitor la argumentul reclamantului în partea ce ține de faptul că a fost discrimint pe criteriu de statut social, instanța reține următoarele : tratamentul aplicat reclamantului în comparaţie cu dl Viorel Cernăuţeanu şi dl Alexandru Pascaru nu a fost diferit, or persoanele cu care reclamantul se compară, de asemenea au primit decizie privind respingerea rererii în stabilirea pensiei din partea CNAS şi au contestat decizia în instanţa de judecată, acestora fiind stabilită pensia pentru vechime în muncă urmare a hotărârilor judecătoreşti, și nu în baza deciziilor Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Or, tratamentul discriminatoriu pe criteriu de statut social reprezintă orice act sau omisiune prin care o persoană sau un grup de persoane este dezavantajat, exclus, restricționat sau supus unui comportament inechitabil, pe baza poziției sale în ierarhia socială, a condiției economice, a ocupației, nivelului de educație sau altor elemente ce definesc statutul social, ceea ce în speță nu se atestă.

Cum a indicat și pîrîtul, argumentele și motivele invocate de reclamant în susținerea plîngerii sale pot fi raportate la litigiile ce țin de dreptul la pensie şi nu cele de încălcare a egalităţii. Or, cum și se constată, reclamantul la 09.02.2023 a depus cerere în instanţa de judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat : - declararea nulităţii deciziei CTAS nr.94/2022/52823 din 25

octombrie 2022 privind respingerea cererii în stabilirea pensiei; - declararea nulităţii răspunsului CNAS nr.2340/22 din 05 decembrie 2022 privind respingerea cererii prealabile (fila nr.186-190, dos.administrativ), prin urmare ţine de competenţa instanţei de judecată a se pronunţa asupra litigiului iscat între reclamant și persoana terță - CNAS.

Raportând dispozițiile legale citate supra la circumstanțele pricinii în raport cu pretențiile reclamantului privind : Anularea deciziei Consiliului pentru egalitate nr.212/2022 din 15.11.2023 ca fiind ilegală şi neîntemiată; Obligarea Consiliului pentru egalitate să emită un act administrativ individual favorabil pentru Colodrovschi Igor cu privire la constatarea discriminării directe pe criteriu de sex şi statut social în acces la serviciile de protecţie socială, manifestată prin refuzul CNAS să includă în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului acordat în conformitate cu art.126 Codul muncii; Obligarea Consiliului pentru egalitate să examineze în fond pretinsa discriminare indirectă pe criteriu de sex, instanța constată că, pretențiile reclamantului sunt neîntemeiate în contextul în care Consiliul a declarat inadmisibilă în parte plîngerea adresată de reclamant.

Or, la caz, instanţa de judecată nu dispune de competență în substituirea autorității abilitate în constatarea faptului discriminării, or, unicul organ abilitat este anume Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității.

Instanța reține că, la examinarea cauzei, prin prisma art. 225 alin. (2) Cod Administrativ, instanța judecătorească este limitată în verificarea legalității actului administrativ la stabilirea dacă, autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar, precum și a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege. În conformitate cu prevederile art. 16 alin.(1) Cod Administrativ, dreptul discreționar al autorității publice reprezintă posibilitatea acesteia de a opta între mai multe soluții posibile corespunzătoare scopului legii atunci cînd aplică o soluție legală. Aliniatul (2) al aceluiași articol stipulează că exercitarea dreptului discreționare nu permite desfășurarea unei activități arbitrare.

Verificând elementele enunțate, cu referire la actul administrativ contestat, s-a constatat că, autoritatea publică a respectat cerințele legale în acest sens.

Ca urmare, argumentele reclamantului instanța le consideră irelevante şi inadmisibile, dat fiind faptul că aceasta prezintă eronat circumstanţele cauzei şi consecinţele legale ale acestui fapt.

Instanța nu se expune asupra fiecărui argument invocat de participanții la proces, ținând cont de Avizul nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni, în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei, din care rezultă că, motivarea hotărârii nu trebuie înțeleasă ca necesitând un răspuns la fiecare argument invocat.

Or, potrivit jurisprudenței Curții Europene, pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea trebuie să evidențieze că, judecătorul a examinat chestiunile esențiale prezentate și nu trebuie interpretată ca impunând un răspuns detaliat la fiecare argument (Van de Hurk vs Țările de Jos, 19 aprilie 1994 , pct.61, seria A, nr.288).

Reieșind din circumstanţele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situaţiei din speţă, instanța consideră necesar a respinge ca neîntemeiată acțiunea reclamantului, or pârâtul prin argumentele şi probele anexate la materialele cauzei a demonstrat legalitatea actului contestat, iar reclamantul nu a invocat în susţinerea poziţiei sale careva probe pertinente, concludente şi utile, care în ansamblul lor ar demonstra necesitatea anulării actului administrativ contestat.

Având în vedere că cerința reclamantului cu privire la anularea actului administrativ a fost respinsă ca neîntemeiată, instanța reține că și cerințele subsecvente invocate de reclamant în acțiune prin care se

solicită : Obligarea Consiliului pentru egalitate să emită un act administrativ individual favorabil pentru Colodrovschi Igor cu privire la constatarea discriminării directe pe criteriu de sex şi statut social în acces la serviciile de protecţie socială, manifestată prin refuzul CNAS să includă în vechimea în muncă pentru stabilirea pensiei pentru vechime în muncă perioada concediului suplimentar neplătit pentru îngrijirea copilului acordat în conformitate cu art.126 Codul muncii; Obligarea Consiliului pentru egalitate să examineze în fond pretinsa discriminare indirectă pe criteriu de sex; urmărec soarta primei pretenții. Or, aceste cerinţe sunt legate între ele şi se deduc una din alta, astfel încât soluţia dată pe una din pretenţii influenţează soluţia care urmează a fi dată pe celelalte pretenții.

În conformitate cu prevederile art. 224 alin.(1) lit. f) Cod Administrativ, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ş t e :

Acțiunea de contencios administrativ înaintată de către Igor Colodrovschi împotriva Consiliului pentru Egalitate, persoane terțe : Casa Națională de Asigurări Sociale, Ministerul Afacerilor Interne al RM, cu privire la anularea actului administrativ – Decizia din 15.11.2023 cauza nr.212/22, obligarea emiterii actului administrativ favorabil, ***se respinge ca fiind neîntemeiată.***

Hotărîrea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Rîşcani).

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Igor Barbacaru